

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izjemni nedelje in prazniki. — Inserati do 30 petti à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50. večji inserati petti vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru. Interatni davek posrečen.

«Slovenski Narod» velja letno v Jugoslaviji 144.— Din, za imosomstvo 300 Din.

Rokopisi se ne vračajo.

Naše telefonske številke so 3122, 3123, 3124, 3125, in 3126.

Naše telefonske številke so 3122, 3123, 3124, 3125, in 3126.

Popolna likvidacija oblastnih samouprav

V svrhu nove upravne razdelitve države bodo dosedanje oblastne samouprave popolnoma likvidirane — Oblastni proračuni bodo vključeni državnemu proračunu, nekvalificirano in nepotrebno uradništvo pa reducirano — Komisarjem bodo dodeljeni sestovi

— Beograd, 17. januarja. Med prvi nimi ukrepi, ki jih je odredila vlada generala Živkovica, je bila suspenzija vseh oblastnih in občinskih samouprav, ki so se nahajale v glavnem v rokah dosedanjih strank. Vlado generala Živkovica, ki stoji iznad strank in strankarskih interesov, je takoj izdala zakon o ukinitvi samouprav, da na ta način popravi pogreške parlamentarnih rezimov, zlasti pa, da izvrši depolitizacijo oblastnih samouprav.

O nadaljnih načrtih vlade glede oblastnih samouprav doznavajo zagrebške »Novosti« siedeče:

Razpust oblastnih samouprav in imenovanje komisarjev je važno v toliko, ker pričenja s tem veliko reorganizacijsko delo celokupne javne uprave in s tem tudi nova razdelitev država na oblasti. Nove oblasti bodo mogoče večje od dosedanjih. Samouprave v dosednjih mejah se lahko smatra, da so definitivno ukinjene. Načrti o novi razdelitvi države na oblasti se že sestavljajo. Vlada ga bo začela proučevati vzhodno z vprašanjem reorganizacije centralne uprave. Z imenovanjem komisarjev v oblastnih samoupravah je

hotela vlada tudi na tem področju izvesti načelo štednje. Neke oblasti so bile docela odvišne, ker so bile preozke tako po obsegu, kakor tudi po svojih posilh in so predstavljale na ta način dvojno upravo in s tem tudi dvojne izdatke. V nekih oblasteh so se te samouprave izkoristile za sinkev na mesta eksponentov raznih strank.

To kažejo tudi proračuni posameznih oblastnih samouprav, ki se sedaj nahajajo v ministru financ, kjer jih proučuje oddelek za samoupravne proračune. Ti proračuni so postali na podlagi novih zakonskih določb docela brezpredmetni. Doznanava se, da bodo ti tvorili samo podlago za splošno budžetiranje dosedanjih oblastnih samouprav iz splošnega državnega proračuna. Oblastni proračuni bodo na ta način zakonitom potom postali sestavni del državnega proračuna. To načelo bo izvedeno že v novem državnem proračunu, ki ga pripravlja sedanji minister financ in ki bo stopil v veljavilo 1. aprila t. l. Nov državni proračun bo reden in sankcijoniran s kraljevim ukazom. Oblastni proračuni bodo na ta način sestavni del splošnega državnega

proračuna. Minister finanze bo iz teh proračunov čital vse nepotrebne izdatke, zlasti pa izdatke za nepotrebno in nekvalificirano uradništvo dosedanjih oblastnih samouprav.

Komisarji, ki so bili postavljeni na čelo oblastnih odborov in samouprav, so prejeli nalog, naj v čim kraješčem roku izvedejo likvidacijo oblastnih samouprav. V to svrhu se pripravlja v ministrstvu notranjih del pravilnik, ki bo opredeljeval dolgorok teh komisarjev. Pravilnik predvideva posvetovalni odbor, ki bo prideljen komisarjem v vseh oblasteh. Nalog teh odborov bo med drugim tudi ta, da podpirajo komisarje pri izvedbi čim hitrejše likvidacije oblastnih samouprav po vsej državi. Ko bo izvedena likvidacija oblastnih samouprav v državi, bo vlada proučila zakonski načrt o novi razdelitvi državne oblasti. Nov zakon bo sestavljen na docela novi osnovi.

V pogledu občinskih in mestnih samouprav ne bo večjih izprememb, vsaj ne tako dalekosežnih, kakor pri oblastni samoupravi. Občinske in mestne samouprave ostanejo po vsej priliki v dosednji obliki in v dosedanjem obsegu.

Spalajković o novem stanju v državi

— Beograd, 17. jan. «Politika» objavlja razgovor svojega pariškega poševalca z našim poslanikom v Parizu g. Spalajkovičem. Poslanik Spalajkovič opozarja na dober sprejem novega stanja v Jugoslaviji od strani Francije. Francuzi primerjajo sedanje položaj v Jugoslaviji s položajem Francije pred Napoleonovim prihodom. Gesta našega kralja je enaka gesti Napoleona. Ko je Napoleon prevzel vso oblast, je zbral okoli sebe same strokovnjake in v enem letu uredil Francijo. Še nato je Napoleon dal Franciji ustavo.

Novo ravnateljstvo

— Beograd, 17. jan. V ministrstvu socialnej politike je bilo sklenjeno, da se postavi v Središnjem uradu za varovanje delavcev v Zagrebu docela novo ravnateljstvo. Za enkrat še niznano ali ostanejo neke osebe doseganega vodstva še nadalje na svojem mestu.

Novi zakoni in uredbe

— Beograd, 17. januarja. Današnje »Službene Novine« objavljajo zakon o spremembah osnovnošolskega zakona, v kolikor se tice učiteljstva, nadalje uredbo ministra pravde o organizaciji sodišča za zaščito države ter nov razvod državnega sveta. V isti številki je nadalje objavljen ukaz o imenovanju nekaterih velikih županov ter ukaz, s katerim je odlikovan z redom Sv. Save IV. stopnje direktor gradbenih direkcij v Ljubljani Viktor Skaberne.

Incident na bolgarski meji

— Sofija, 17. januarja. Listi poročajo, da je jugoslovanska vlada popolnoma zaprla mejo napram Bolgariji. Bolgarske obmejne straže so bile obvezene, da ni nikomur več dovoljen prehod na jugoslovensko ozemlje. Iz Sofije obenem poročajo, da so bili na meji ustreljeni trije bolgarski ubežniki, ker se niso pokorili odredbam obmejnega straže Jugoslovenskih obmejnih polovnikov, pa ni dovolil sicer običajne preiskave, ki bi jo vršila mešana komisija (Gre nujivo za tendenciozno vest makedonstvujučih), ker v Beogradu o kakem sličnem obmejnem incidentu ni nicesar znanega. Zapora meje pa ni nova, marčev datira se od lanskega leta, ko so makedonstvujuči pripravljali napad na južno Srbijo.

Iz policijske kronike

Zgrešena zunanja politika Madžarske

Zanimiva izjava grofa Karolyja. — Madžarska se je spremenila v vazalno kolonijo Italije. — Rešitev je v slovanski orientaciji.

— Praga 17. januarja. »Lidove Noviny« objavljajo razgovor z grofom Karolyjem, ki pravi med drugim, da se drži vlada grofa Bethlena na krmilu samo vsled reakcijskega volilnega sistema in ves popolne apatije širokih mas madžarskega naroda do Horthyjevega režima. Skoda je, da Madžarska nima svoje zunanje politike, ker je zadnja leta postala največji vazal Italije. Edina politika, ki bi bila za Madžarsko zdrava in koristna, je slovanska orientacija, ker je Madžarska že po svoji centralni geografski legi vnaprej določena za zunajpolitične izolacije. Vlada bo tudi v budučnosti stremela, da pribori Madžarski zoper popolno svobodo gibanja. Zaradi tega se je Madžarska tudi priključila Kelloggovi pogodbji in ostalem razsodiščnemu postopaju. V kratkem bo podpisana nova razsodna pogodba z Ameriko.

Italija hoče pacificirati Balkan

Italijanski komentarji Grandjeve poti v Angoro in Atene. — Mussolini bi tudi Grčijo rad spravil pod svoj protektorat.

— Atene, 17. januarja. Italijanski državni podstatnik za zunanje zadeve Grandi, ki se je več dni mudil v Atenu, je smočil odpovedati iz Pireja v Italijo.

— Rim, 17. januarja. Današnja »Tribuna« razpravlja o pomenu Grandjevega potovanja v Grčijo ter zatrjuje, da je Grandi v Angori in v Atenu zelo uspešno izvršil misijo, ki mu je bila povjerjena. Grčija se danes v vsakem pogledu konsolidira in predstavlja na Balkanu in v Sredozemskem morju urejeno in mirljubno državo. Pri naporih Grčije za svojo notranje obnovbo in politično uravnoteženje s svojimi

Afganistanski kralj v rokah upornikov

Po še nepotrjenih vesteh so se Afganci upri tudi novemu kralju, ga ujeli in zaprli. — Bivši kralj Amanullah se bo naselil v Parizu.

— Pariz, 17. januarja. Klub abdikacij kralja Amanulaha v Afganistanu ni prislo do pomirjenja. Sprva je sicer izgledalo, da bo novi kralj Iniadulah kmalu obvladal položaj ter pomiril konzervativne elemente s tem, da je uknil vse reformistične ukrepe svojega predhodnika. Toda uporniki se s tem niso zadovoljili. Po zadnjih vesteh je prislo do novih bojev. Uporniki so zasedli Jagdalak med Kabulom in Jelalabadem. Zasedli so višine, ki obvladajo Kabul in zamenili vse topništvo vladnih čet. Vodja upornih čet je izdal na narod proklamacijo, v kateri poveda, da mora sedanja dinastija popolnoma izgineti iz afzanskega prestola, ker ne nudi nikakih garancij, da očuva verske in narodne običaje afzanskega prebivalstva. Konzervativni elementi, ki so se v vsem vzhodnem narodom prirojenim fanatizmom vrtili v boj za obrambo starih

verskih običajev, so to proklamacijo nadvdušno pozdravili in se še v večjem številu pridružili upornikom. Zaradi tega je situacija za kralja Iniadulaha skrajno nesigurna.

Po zadnjih uradno še ne potrjenih vesteh, so uporniki že zasedli Kabul ter vijeli tudi novega kralja in ga zaprli. Bivši kralj Amanullah pa le s kraljevo priseljem v Kaldahar, od koder je nadaljeval potovanje v aeroplano v Indijo. Potruje se, da nasmerava odpotovali v Evropo in se stalno naselitev v Parizu.

Z odstranitvijo kralja Amanulaha so padle tudi vse moderne reforme, ki jih je začel uvajati zadnje mesece. Afganistan bo tako ostal zvest starim običajem, ker sti pač noben novi vladar, ne bo upal tako kmalu sedi po novih reformah.

Samomor v zagrebški kavarni

— Zagreb, 17. januarja. Davi ob pol 6. se je ustrelil v kavarni »Velebit« gozdarski dnevničar Anton Korovičev, ki je pripel snoti iz Raljice. Korovičev se je vso noč zahvalil v družbi neke dame, ki je skupno z njim prispeval v Zagreb. Ko pa ga je davat natarka povsal, naj plača zapitek, je Korovičev potegnili revolver in se ustrelil.

Zoper prekinjen promet na liški železnici

— Zagreb, 17. januarja. Vsled velikih snežnih zametov je ustavljen promet med Krimom in Gračacem.

Po cesti od Kodeljevega proti Stepanju vasi sta dva potepinika Nesti I., klijučavčanski pomočnik z Glinc, in njegov drug Tonček, ki ima zelo strupen jeklik, vonila na saneh 20 komadov cinkaste pločevine. Na Kodeljevem tu je ustavljal detektiv in ju vpraval, od kod imato pločevino.

Mlađa prebrisanca sta se takoj zapletila v protislovja. Nato ju je detektiv aretriral in odvedel na policijo. Ker nista mogla dokazati, da sta bila v noč od 15. do 16. so ju pripravili v policijskih zapornih. Lastnik pločevine naj se javi na policijskem ravnateljstvu v kriminalnem oddelku.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 0—22.845, Berlin 0—13.545, Bruselj 0—7.917, Budimpešta 0—9.397, Curih 1094.25—1097.25 (1095.75), Dunaj 7.9902—8.0202 (8.0062), London 275.96—276.76 (276.36), Newyork 0—56.86, Pariz 0—222.63, Praga 168.2—169 (168.6), Trst 297.1—299.1 (298.1).

Efekti: Celjska 158 den., Ljubljanska kreditna 125 den., Praštediona 920 den., Kreditni zavod 175 den., Večje 120 den., Ruše 260—280, Stavbna 56 den., Ščitir 105 den.

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 22.855, Dunaj 800.62, Berlin 13.535, London 276.10, Milan 299.10, Newyork 56.86, Pariz 222.63, Praga 168.0, Curih 10.957.

Efekti: Vojna skoda 444.

INOZEMSKA BORZA.

Curih: Beograd 9.126, Dunaj 73.10, Berlin 123.60, Milan 27.705, London 25.22, Newyork 519.20, Pariz 20.32, Praga 15.37.

Čiščenje v ministrstvu šum

— Beograd, 17. januarja. Tukajšnje albanske poslanstvo je prejelo uradno vest, da je kriza albanske vlade rešena. Vlado je sestavil dosedanje ministarski predsednik Cotti. Razen zunanjega ministra so ostali v vladu vsi dosednji ministri. Za zunanjega ministra je bil imenovan dosedanje albanski poslanik v Beogradu. — Ugoden vtis v beograjskih diplomatskih krogih.

Anglija in Nemčija

— London, 17. januarja. Konservativni »Evening Standard« nastopa za zbljanje Anglike in Nemčije, ker se je slednja v nešteh pokazala izredno častno. »Ce sedata Anglezi, tako pravi list, »ko so se v vojni pokazali za močnejše, ne bodo ponudili bolj prijateljske roke, se bodo pokazali kot slabli sportniki. Nemčija se je po svojem porazu pokazala napram Angliji mnogo boljša kot bi storila Anglia, če bi bila prema-

Poljski notranji spori

— Varšava, 17. januarja. Spor med maršalom Piłsudskim in proračunskega obdobja se je izvajal v parlamentarnih krogih veliko razburjenje. Stališče Piłsudskega smatrajto kot protest proti žalitvam armade, ki so v zadnjem času padle na parlamentarnih tleh. Ta protest je v prvih vrsti naparen proti poslancu Promislu, ki se je svoječasno žalivo izrazil o vojnem ministrstvu in armadi.

Požar v italijanski čitalnici

— Split, 17. januarja. Nocni je izbruhnil v prostorih tukajšnje italijanske čitalnice »Cabineto di Letura« požar. Redarji in kazlici so požar takoj lokalizirali. Skoda znaša 10.000 Din. Zeroda, v kateri se nahaja italijanska čitalnica je zavarovana pri za grški »Croatie« za 5 milijonov dolarjev.

Po naključju sta prišla solci v roke dve prebrisanje včeli.

Iz nizin povojnega bankarskega življenja

Potvorka garancijskih pisem v vrednosti 20 milijonov Din. — Kasacijsko sodišče smatra, da je treba krivce vtakniti v preiskovalni zapor.

Beograjski listi obširno poročajo o bankarski aferi, pri kateri gre za nič manj kot 20 milijonov Din.

Angleška trgovska banka, ki je imela nedavno v Beogradu svojo podružnico, je obožila dva svoja bivša uradnika, Georgija Ostržinskoga, ki je bil njen podravnatelj, in Alberta Orenstina, češ, da sta že po izstopu iz bančne službe v njeni podružnici pod datumom, ko sta bila še bančna uradnika, izstavila v imenu banke dve garancijski pismi v skupinem znesku 20 milijonov Din in močno oškodovala banko. Vrh tega sta obožena tudi industrialec Daskalović in direktor Produktne banke Vitočić. Stiriperesna deteljica si je goljufijo izmislič takole: Daskalović bo dožnik, Vitočić upnik, Orenst in Ostržinski pa bosta dana imenu Angleške banke garancijska pisma da Daskalović. Orenst in Ostržinski sta kot najvišja uradnika banke izstavila Daskaloviću na ukrajenih formulirjih bančne podružnice nazaj draftrima garancijski pismi, vsakoz za 10 milijonov. Na podlagi tega je bilo izdanih 20 komadov menic po 500 tisoč Din. V otožnosti se nadalje navaja, da sta Ostržinski in Orenst že l. 1925 in 1926 izdala nekemu beograjskemu industrijalcu docela neponašeno garancijsko pismo v znesku 25 milijonov Din. Industrialec je na podlagi take odlične garancije nabaval denar od tretjih oseb. Ko je goljufija prišla na dan, se je hotel Ostržinski ustrezniti. Banka je bila tedaj v likvidaciji in se je izogibala javnega skandalu. Vrh tega se je tedaj banka pogodila z dotičnim industrijem, ki je svoj denar naložil v neko gozdarsko podjetje. Zato banka tedaj ni goljufije prijavila sodišču. Pač pa je odpustila obe uradnike iz službe. Ker je bila banka v likvidaciji, se je pri pregledu knjig ugotovilo, da sta omnenjena uradnika izvršila še druge zlorabe. Ostržinski je dvignil 600.000 Din na račun švedskega konzulata v Beogradu. Glede Orenstina je ugotovljeno, da je ponaredil podpis bančnega komiteja Konstantina Kocljasa in na ta način dvignil 900.000 Din. Orenst je pobegnil

v inozemstvo, a italijanska policija ga je izselila in izročila našim oblastem. Ker je banka dotlej postopala prizanesljivo, je Ostržinski zamislič novo goljufijo in posil v Milano načrtovanemu se Orenstini stiri bančne formulirje, ki so bili ukradeni iz podružnice s prošnjem, da jih podpiše. V novi goljufiji sta se zapleti tudi industrialec Daskalović in direktor Produktne banke Vitočić. Stiriperesna deteljica si je goljufijo izmislič takole: Daskalović bo dožnik, Vitočić upnik, Orenst in Ostržinski pa bosta dana imenu Angleške banke garancijska pisma da Daskalović. Orenst in Ostržinski sta kot najvišja uradnika banke izstavila Daskaloviću na ukrajenih formulirjih bančne podružnice nazaj draftrima garancijski pismi, vsakoz za 10 milijonov. Na podlagi tega je bilo izdanih 20 komadov menic po 500 tisoč Din. Daskalović je bil akceptant. Vitočić pa izdatatelj menice. Kasneje je neka beograjska banka prijavila menice in zahtevala izplačilo 20 milijonov Din. Na ta način je Angleška banka zvedela še za to goljufijo.

Prvostopno sodišče je odklonio otožnico, češ, da ni podlage za preiskovalni zapor in za nadaljnino sodno preaganjanje. Sodišče se je postavljalo na stališče, da sta imenovana uradnika Angleške banke izdala garancijska pisma v času, ko sta bila še uradniki te banke.

Sedaj je kasacijsko sodišče razveljavilo razsodbo prvostopnega sodišča, češ, da ni doseglo gradiva. Prvostopno sodišče bo sedaj primorano odrediti nad vsemi otožnici preiskovalni zapor in jih ponovno soditi. Afera zbuja v Beogradu mnogo pozornosti, ker so vsi prizadeti igrali še nedavno v beograjskem poslovnom svetu važno vlogo.

Resnica o obligacijskem posojilu ljubljanske mestne občine

Konec poročila paritetne komisije o prodaji 6% posojila ljubljanske občine za zgradbo stanovanjskih hiš.

XI.

Iz predloženih spisov ni razvidno, komu je g. dr. Proksch izročil interimirne liste. Iz dopisa g. Molliera od 10. novembra 1928, naslovenjega na Splošno maloželezniško družbo pa se da sklepati, da so bili interimirni listi izročeni g. Mollijeru, kajti g. Mollier podaja v tem svojem dopisu obračun o prodanih obligacijah, izjavlja, da je s tem izpolnil oblastištvo do 20. junija in prosi za absolvitorij.

V obračunu g. Molliera omenjeno plačilo na račun v višini 4 milijone Din (to pripomina komisija samo v svrhu lažjega razumevanja) se nanaša na sklepno pismo od 13. septembra 1928 med Splošno maloželezniško družbo in Siemens-Schuckert glede del, dober, nadzorstva in odgovornosti za izvršitev del, pri razširjenju cestne železnice. Sklepno pismo vsebuje v točki 15 določbo, da mora Splošna maloželezniška družba 1. novembra 1928 plačati Siemens-Schuckertu d. d. 4 milijone dinarjev na račun, da bi jih mogla Siemens-Schuckert porabiti za nabavo materijala.

Komisija ni mogla točno dognati potom pozivedb, koliko bi predvidoma stalo projektno razširjenje cestne železnice, kajtor tudi ne, koliko bodo bulaže dobave Siemens-Schuckert pri tem razširjenju. Na podlagi osovnega zaslišanja je mogla dognati samo, da se dobave Siemens-Schuckert d. d. enijo na 6 do 7 milijonov dinarjev.

Iz spisov ni razvidno, da bi bila bodisi Splošna maloželezniška družba, bodisi mestna občina kedaj potrdila pravilnost obračuna g. Molliera. Iz predloženih spisov se da nasprotuje sklepati, da niti mestna občina niti Splošna maloželezniška družba s predlaganim obračunom nista zadovoljni.

V tem smislu je pisal g. župan dr. Pueg. dr. Mollier 30. novembra 1928 pismo, da obračuna ne more priznati ter da zahteva, da se tudi ostane izkupička v višini 4 milijone dinarjev takoj preduka v Ljubljano. G. dr. Mollier je dne 15. decembra 1928 odgovoril g. županu dr. Puegu, da je pripravljen tudi ostanek izkupička predukat v Ljubljano. Predlaga tudi istočasno, naj se uredi vprašanje, kdo naj disponira z izkupičkom v Ljubljani.

Kar se tiče izkupička, je komisija ugotovila, da je Kreditni zavod z valuto 15. novembra 1928 priznal Splošno maloželezniško družbo za švic. fr. 881,643.09, ki jih je očitvidno smatrati kot plačilo na račun za prodane obligacije.

Dne 20. decembra 1928 pa je Kreditni zavod v Ljubljani prenesel ravnokar navedeni znesek v švicarskih frankih z valuto 15. novembra 1928 iz računa Splošne maloželezniške družbe v dobro računu mestne občine ljubljanske.

Vsekakor pa radi popolnosti komisije navaja, da so došla na prošnjo g. župana v vprašanju obrestovanja naslednja mnenja:

a) Mnenje ravnatelja Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo g. Vitoria Reicha.
b) Mnenje gener. ravnatelja Zadržne gospodarse banke v Ljubljani g. dr. Ivana Slobkarja.

c) Mnajne univ. prof. g. dr. Josipa Plemlja z dne 1. decembra 1928. Izvajanja g. univ. prof. Plemlja, kajtor tudi sledete izvajanja komisije v tem vprašanju temeljijo na predpostavki, da se bodo vrednosti in protivrednosti iz tega posojila med mestno občino ljubljansko in Splošno maloželezniško družbo, kajtor tudi med Splošno maloželezniško družbo ter Siemens-Schuckert obračunavale na pogojih, navedenih v tiskanih obligacijah.

Iz položaja, ki je nastal po zgoraj obrazloženem poteku cele zadeve, komisija ne more ugotoviti, koliko odstotkov znašajo obresti posojil, kajtor tudi obrestovanje in amortizacija kurzih izgub. To pa radi tega, ker mestna občina ljubljanska stoji na stališču, da posojilni pogoji med mestno občino in Splošno maloželezniško družbo še niso dogovorjeni in na drugi strani, ker še tudi ni odobren cel obračun med Splošno maloželezniško družbo in Siemens-Schuckertom.

Ce bi se bili obe transakciji tako izvršili, kakor je to splošen običaj pri vseh sličnih transakcijah, bi moral občina ljubljanska že do 15. septembra imeti natančno in nesporen dogovor s Splošno maloželezniško družbo, ta pa s Siemens-Schuckertom d. d., ker so bili interimirni listi izročeni že 14. septembra.

Ce bi bili posojilni pogoji (izjemno kurzov seveda) pri obeh transakcijah (med mestno občino in Splošno maloželezniško družbo in Siemens-Schuckert d. d.) tako dogovorjeni kot je navedeno v obligacijah, potem bi bil račun približno sleden:

a) Mestna občina proda 100 dinarjev za 90 dinarjev, torej obrestuje pri 6% na nominale izkupljenih 90 Din a 6.67 (100 × 6 = 90 × 6.66 . . .). Pri tem izgubi pa mestna občina 10 dinarjev na kurzu. Obrestovanje po 6% in amortizacija tekem 30 letenih enakih obrokih te kurzne izgube znaša povprečno Din 1.18 na leto. Torej znaša obrestovanje izkupička plus obrestovanje na amortizacija kurzne izgube 7.80%.

b) Splošna maloželezniška družba proda vsakih 162 Din za 136 Din (Splošna maloželezniška družba je namreč obremenjena pri mestni občini za Din 16.204.500 in ima dobiti iz prodaje izkupiček Din 18.500.000) ali po razmerju vsakih 100 za 83.83. Obrestovanju 100 Din po 6% odgovarja pri kurzu 83.83 obrestna mera 7.2% (100krat 6 = 83.83krat 7.2). Pri tem pa izgubi Splošna maloželezniška družba Din 16.67 na vsakih 100 pri kurzu. 6% obrestovanje te kurzne izgube in amortizacija iste v 30 letenih enakih obrokih pa znaša povprečno Din 2.04 na leto. Torej znaša obrestovanje izkupička plus obrestovanje in amortizacija kurzne izgube skupno 9.24%.

K zaključku podaja komisija sledete mnenje:

- Med mestno občino ljubljansko in Splošno maloželezniško družbo v Ljubljani dogovorjeni prodajni, oziroma prevzemni kura zadolžnic obligacijskega posojila mestne občine iz l. 1928 je razmeram primeren.
- Primernost kurza, ki ga predlagajo g. Mollier v obračunu Splošni maloželezniški družbi v Ljubljani, je pa seveda odvisna od vprašanja rentabilitete razširjenje cestne železnice.
- Celo akcijo je vedil g. župan, sklepil je na sooblastilo, dano mu od občinskega sveta dne 5. junija 1928 ter kasneje v smislu rešenja ministrica finanč. z dne 17. julija 1928: njegove predlog, oziroma korake, ki soglasno brez debate odobril občinski svet v svoji seji dne 18. septembra 1928.
- Pogreša se točnešča stilizacija predloga finančnega odseka ter sklepov občinskega sveta, ki je te predlog brez premembre osvajal, tako posebno predlog finančnega odseka in sklep občinskega sveta od 18. septembra 1928. In teh predlogov in sklepov bi moral biti razvidna vse vseh za mestno občino ljubljansko obveznih dogovorov in pogodb.
- Nepregledno obravnavanje cele zadeve je deloma pripisovati mestničnosti in ok-

nosti upravnega aparata mestne občine ljubljanske.

Ljubljana, 10. januarja 1928.
Dr. Fr. Novak, s. r., dr. Ernest Rekar, s. r.,
Ivan Avsenek, s. r., dr. Josip Basaj, s. r.

9. II - TABOR

POMLAĐ V CVETJU

Hripa se močno širi

Dolgo so se Ljubljanci tolazili, da jih influenca ali hripa ne bo tako hudo nadlegovala, kakor jih je pričela zadnje dni. Nase vremenske izprenembe močno vplivajo na epidemični razvoj infekcije. Vel influenca, ki je zahteval v drugih državah, zlasti v Nemčiji že mnogo žrtev, je dosegel tudi Ljubljano. Influensa je začela razsajati med ljubljanskim in okoliškim prebivalstvom v večjem obsegu. Številna so obolenja na influenci, zlasti ljudi, ki imajo opraviti v uradih, šolah in drugih lokalih.

Mestnemu magistratu so zdravnički prijavili danes 21 slučajev težje influenze. Največji naval na influenci obolenih zaznamujejo pri OUDZ, kjer se javi dnevno 20 do 30 novih bolnikov-zavarovancev tega zavoda. Zanimivo je, da je influenca najbolj razširjena med mladim, zlasti ženskim, svetom. Tudi šolska mladina močnoboleha. Po nekaterih razredih je že več slučajev, toda do danes še ni bil podan razlog, da bi se morale radi influenze šole zapreti. Močnobolejajo mnogi uradniki. Ni uradi, kjer je bokih po 5 do 8 uradnikov tako, da ostali komaj zmagujejo tekoče delo. Po raznih pisarnah se je influenca razširila med ljubljanskimi in okoliškimi prebivalstvom. Razlog, da bi se morale radi influenze šole zapreti, je, da se ne more dobiti razloga, da bi se morale radi influenze šole zapreti. Močnobolejajo mnogi uradniki. Ni uradi, kjer je bokih po 5 do 8 uradnikov tako, da ostali komaj zmagujejo tekoče delo. Po raznih pisarnah se je influenca razširila med ljubljanskimi in okoliškimi prebivalstvom. Razlog, da bi se morale radi influenze šole zapreti, je, da se ne more dobiti razloga, da bi se morale radi influenze šole zapreti. Močnobolejajo mnogi uradniki. Ni uradi, kjer je bokih po 5 do 8 uradnikov tako, da ostali komaj zmagujejo tekoče delo. Po raznih pisarnah se je influenca razširila med ljubljanskimi in okoliškimi prebivalstvom. Razlog, da bi se morale radi influenze šole zapreti, je, da se ne more dobiti razloga, da bi se morale radi influenze šole zapreti. Močnobolejajo mnogi uradniki. Ni uradi, kjer je bokih po 5 do 8 uradnikov tako, da ostali komaj zmagujejo tekoče delo. Po raznih pisarnah se je influenca razširila med ljubljanskimi in okoliškimi prebivalstvom. Razlog, da bi se morale radi influenze šole zapreti, je, da se ne more dobiti razloga, da bi se morale radi influenze šole zapreti. Močnobolejajo mnogi uradniki. Ni uradi, kjer je bokih po 5 do 8 uradnikov tako, da ostali komaj zmagujejo tekoče delo. Po raznih pisarnah se je influenca razširila med ljubljanskimi in okoliškimi prebivalstvom. Razlog, da bi se morale radi influenze šole zapreti, je, da se ne more dobiti razloga, da bi se morale radi influenze šole zapreti. Močnobolejajo mnogi uradniki. Ni uradi, kjer je bokih po 5 do 8 uradnikov tako, da ostali komaj zmagujejo tekoče delo. Po raznih pisarnah se je influenca razširila med ljubljanskimi in okoliškimi prebivalstvom. Razlog, da bi se morale radi influenze šole zapreti, je, da se ne more dobiti razloga, da bi se morale radi influenze šole zapreti. Močnobolejajo mnogi uradniki. Ni uradi, kjer je bokih po 5 do 8 uradnikov tako, da ostali komaj zmagujejo tekoče delo. Po raznih pisarnah se je influenca razširila med ljubljanskimi in okoliškimi prebivalstvom. Razlog, da bi se morale radi influenze šole zapreti, je, da se ne more dobiti razloga, da bi se morale radi influenze šole zapreti. Močnobolejajo mnogi uradniki. Ni uradi, kjer je bokih po 5 do 8 uradnikov tako, da ostali komaj zmagujejo tekoče delo. Po raznih pisarnah se je influenca razširila med ljubljanskimi in okoliškimi prebivalstvom. Razlog, da bi se morale radi influenze šole zapreti, je, da se ne more dobiti razloga, da bi se morale radi influenze šole zapreti. Močnobolejajo mnogi uradniki. Ni uradi, kjer je bokih po 5 do 8 uradnikov tako, da ostali komaj zmagujejo tekoče delo. Po raznih pisarnah se je influenca razširila med ljubljanskimi in okoliškimi prebivalstvom. Razlog, da bi se morale radi influenze šole zapreti, je, da se ne more dobiti razloga, da bi se morale radi influenze šole zapreti. Močnobolejajo mnogi uradniki. Ni uradi, kjer je bokih po 5 do 8 uradnikov tako, da ostali komaj zmagujejo tekoče delo. Po raznih pisarnah se je influenca razširila med ljubljanskimi in okoliškimi prebivalstvom. Razlog, da bi se morale radi influenze šole zapreti, je, da se ne more dobiti razloga, da bi se morale radi influenze šole zapreti. Močnobolejajo mnogi uradniki. Ni uradi, kjer je bokih po 5 do 8 uradnikov tako, da ostali komaj zmagujejo tekoče delo. Po raznih pisarnah se je influenca razširila med ljubljanskimi in okoliškimi prebivalstvom. Razlog, da bi se morale radi influenze šole zapreti, je, da se ne more dobiti razloga, da bi se morale radi influenze šole zapreti. Močnobolejajo mnogi uradniki. Ni uradi, kjer je bokih po 5 do 8 uradnikov tako, da ostali komaj zmagujejo tekoče delo. Po raznih pisarnah se je influenca razširila med ljubljanskimi in okoliškimi prebivalstvom. Razlog, da bi se morale radi influenze šole zapreti, je, da se ne more dobiti razloga, da bi se morale radi influenze šole zapreti. Močnobolejajo mnogi uradniki. Ni uradi, kjer je bokih po 5 do 8 uradnikov tako, da ostali komaj zmagujejo tekoče delo. Po raznih pisarnah se je influenca razširila med ljubljanskimi in okoliškimi prebivalstvom. Razlog, da bi se morale radi influenze šole zapreti, je, da se ne more dobiti razloga, da bi se morale radi influenze šole zapreti. Močnobolejajo mnogi uradniki. Ni uradi, kjer je bokih po 5 do 8 uradnikov tako, da ostali komaj zmagujejo tekoče delo. Po raznih pisarnah se je influenca razširila med ljubljanskimi in okoliškimi prebivalstvom. Razlog, da bi se morale radi influenze šole zapreti, je, da se ne more dobiti razloga, da bi se morale radi influenze šole zapreti. Močnobolejajo mnogi uradniki. Ni uradi, kjer je bokih po 5 do 8 uradnikov tako, da ostali komaj zmagujejo tekoče delo. Po raznih pisarnah se je influenca razširila med ljubljanskimi in okoliškimi prebival

Dnevne vesti.

— Iz sodne službe. Za pravne praktikante so imenovani absolvirani pravniki Stanko Černič, Ivan Premrl, Vatroslav Tratnik in Josip Rezelj.

— Iz srednješolske službe. Prof. Joško Babšek je premeščen z učiteljska v Ljubljani na žensko učiteljska v Maribor.

— Iz vojaške službe. Za vršilca dolžnosti komandanta torpedovke T. 8 je imenovan poročnik bojnega broda I. klase Vladimir Andolič, doslej v službi pri rečni obrežni komandi; dosedanjih dolžnosti je razrešen poročnik bojnega broda I. klase Ervin Fink.

— Kredit za drevesnice na Gorenjskem. Minister za šume in rudnike je dovolil kredit 10.000 Din za drevesnice na Gorenjskem. Kateri oblasti je ta kredit dovoljen, še ni znano. Najbrže bo kredit nakazan Šumarskemu referatu velikega župana v svrhu razširjenja lepe drevesnice pri Ratečah, morda pa bo del tega kredita odkazan tudi direkciji šum za gozdno drevesnicu na Mrzlem Studencu. (Potkuja).

— Tolmač srbohrvaškega, nemškega in italijanskega jezika. Viš. dež. sodišče v Ljubljani je imenovalo učitelja na državni trgovski akademiji v Mariboru Srečka Jurdanja na tolmača srbohrvaškega, nemškega in italijanskega jezika pri okrožnem sodišču v Mariboru.

— Iz »Uradnega listic«. »Uradni listic« št. 5 dne 17. t. m. objavlja zakon o zaščiti javne varnosti in reda v državi, zakon o izpremembah in dopolnitvah zakona o tisku z dne 6. avgusta 1925, zakon o izpremembah zakonov o občinah in o oblastnih samoupravah, zakon o izpremembah in dopolnitvah zakona o državnem svetu in upravnih sodiščih z dne 17. maja 1922, zakon o izpremembah in dopolnitvah zakona o glavnih kontrolli z dne 30. maja 1922, zakon o sodnikih rednih sodišč, zakon o državnem sodišču za zaščito države in seznam izvedencev za razlastitve v železniške svrhe, ki jih je imenovalo predsedništvo viš. dež. sodišča v Ljubljani sporazumno z velikima župama ljubljanske in mariborske oblasti.

— Iz zdravniške službe. V imenit zdravniške zbornice za Slovenijo je bil vpisani zdravnik ruske gimnazije v Hrastovcu dr. Vasili Kudrevcev. Iz imenika zdravniške zbornice je bil izbrisan sreski sanitetni referent v Sastvu dr. Kajetan Dabovič, ker je bil sreč Kastav priključen primorsko-krajiški oblasti.

— Razpisana služba. Na državnem mestnem učiteljsku v Mariboru je razpisano službeno mesto dnevnica ter služitelj. Prošnje je treba vložiti do 15. februarja pri velikem županu mariborske oblasti.

— Za mrtvega proglašen. Okrožno sodišče v Mariboru je uvelio postopanje, da se proglaši za mrtvega Ivan Böhm, rojen 29. maja 1871 v Zwettlu na Nitijske Avstrijske, naposled bivajoč pet let v občini Marenberg. Leta 1896 je odšel v Ameriko, od koder že od 1. 1896 ni o njem nobenih vesti.

— Naležljive bolezni v ljubljanski oblasti. Od 22. do 31. decembra je bilo v ljubljanski oblasti 23 slučajev tifuznih bolezni, 62 skratinice, 14 ošpic, 21 davice, 26 dušljivega kašlja, 9 šena, 2 krčevite odrevenele in 10 mumpsa.

— Živalske kužne blolezni v ljubljanski in mariborski oblasti. Od 31. decembra do 6. januarja sta bila zabeležena v ljubljanski oblasti 2 slučaji živalskih bolezni in sicer 1 svinske kuge in 1 čebelne kuge. V mariborski oblasti je bilo 14. t. m. 13 slučajev kuge, 41 perutniške kolere, 2 vratnične prisade, 1 konjskih garij in 1 svinske rdečice.

— Temeljito čiščenje v ministrstvu za socialno politiko. Po poročilih iz Beograda so pričeli v ministrstvu za socialno politiko s temeljitim čiščenjem in bodo odpustili večje število nekvalificiranih uradnikov. S 1. februarjem bo odpuščenih že nad 100 dnevnici, ki so nesposobni za delo. Ministrstvo pripravlja tudi večje izpremembne pri raznih socijalnih ustanovah. Tako bo baje imenovano novo ravnateljstvo pri Osrednjem uradu za zavarovanje delavcev v Zagrebu. Baje se izpremeni tudi režim pri Delavskih zbornicah.

— Zanimanje Belgijcev za našo cementno industrijo. Kakor poročajo iz zelo dobri informiranih krogov, je nastalo med belgijskimi industrijskimi veliko zanimanje za našo cementno industrijo v Dalmaciji. Naša cementna industrija se je v zadnjem času zelo razvila. Tovarne cementa kakor »Dalmatia« in »Portland cement Split« se že pogajajo z belgijskimi industrijskimi za eventualno priključitve svojih podjetij inozemskim koncernom v svrhu razširjenja svojih obratov.

— Prepovedana lista. Notranji minister je odstrelil poštni debit berlinskemu listu »Vossische Zeitung« in v Bologni izhajajočemu »Il Resto del Carlino«. Oba sta pisala proti interesom naše države.

— Gospodinjska šola v Šmilhelu pri Novem mestu razpisuje poletni gospodinjski tečaj, ki bo pričel 4. marca 1929 in bo trajal 5 mesecev. V tečaju se sprejemajo notranje in vnanje gojenje. Prošnje za sprejem je vložiti najpozneje do 15. februarja t. l. pri vodstvu gospodinjske šole v Šmilhelu, p. Novo mesto, kjer se dobijo tudi vsa potrebna pojasnila. Prošnji, ki je kolik prosta, se priloži krstni list in zadnje šolsko spričevalo.

— Nakup soli v Rumuniji in Turčiji. Monopolska uprava je kupila v Turčiji 25.000, v Rumuniji pa 40.000 ton soli. Ta sol se bo prodajala po 1.20 Din kg.

— Statistika prebivalstva Jugoslavije. Beograjski geograf V. Marinković je sestavil najnovješto statistiko Jugoslavije, iz katere posnemamo nekatere podatke. Prebivalcev ima Jugoslavija 12.017.323. Od teh je 49% moških in 51% žensk. Na kvadratni km odpade 48.3 prebivalcev. Slovenija ima 1.056.464 prebivalcev. Hrvatska in Slavonija 2.739.593, Vojvodina 1.380.418, Bosna in Hercegovina 1.889.920, Moravska Srbija

2.655.078, Dalmacija 621.429, Črna gora 199.857, Vardarska Srbija 1.474.560. Pravoslavnih je 5.602.226, katolikov 4.785.154, muslimanov 1.837.687, protestantov 216.847, grko-katolikov 41.597, židov 64.150, drugih veroizpovedan 19.652.

— Zračna zvezda Gradača z našimi mesti. V novejšem času je postal aktuelno vprašanje zračna zvezda Dunaj - Maribor - Zagreb - Beograd - Skoplje - Solun. Za to vezovo se tudi Gradičani zelo zanimali in so pokrenili akcijo, da bi aeroplani pristajali v Gradiču. Naglašajo, da ima Gradičec prav živahne trgovske in druge zvezde z Mariborom in Zagrebom. Računajo, da bi trajal polet iz Gradiča v Zagreb 1 uro 25 minut, iz Gradiča v Beograd pa 5 ur 25 minut. Gradičani so tudi zelo aglioni pri akciji, da zgradi potrebne hangarje in prostor za pristajanje. Graški občinski svet je v to svrhu votiral 50.000 šilingov.

— Smrtna kosa. Danes je premislen v Ljubljani komisija g. Franc Nadrak. Pokojni je bil mirnega, simpatičnega značaja, med številnimi znanci in prijatelji splošno priljubljen. Blag mu spomin! Težko prizadeti rodbini naše iskreno sožalje!

— Vreme. Vremenska napovedi pravi, da bo pretežno jasno, mrzlo in vetrovno vreme. Včeraj je bilo lepo samo v Ljubljani, drugod pa megleno in oblačno. V Splitu je snežilo, toda sneg ni obležal. Pač pa je pobegli okoliške hribe. V Splitu je bilo včeraj 8. v Skoplju 1, v Beogradu 0, v Mariboru - 1, v Zagrebu - 3, v Ljubljani - 5. Še nizko je tudi v Beogradu in Skoplju. Danes zjutraj je kazal barometer v Ljubljani 75 mm, temperatura je znašala - 9° C.

— Požar v Italijanski čitalnici v Splitu. Včeraj popoldne je nastal požar v italijanski čitalnici »Cabinetto di lettura« v Splitu. Zapalil ga je službenec redar, ki je takoj alarmiral svoje tovariše. Stražniki so vdrlji v čitalnico ter pogasili požar, ki je nastal v sobi za biljarde zaradi pokvarjene peči. Kljub takojšnjem intervenci je požar napravil 10 tisoč Din škode. Lastnik plačče, kjer je čitalnica, grof Vittori, je zavaroval palačo za 5 milijonov Din, čitalnica sama je zavarovana za 400 tisoč Din.

— Sneg v Hercegovini. Iz Mostarja poročajo, da je pritisnil hlad mrz in je zapadel sneg. Doslej v Mostaru ni bilo snega, temveč je pihala samo ostra burja. Včeraj popoldne je pa začelo snežiti v Mostaru in po celi Hercegovini. Široknašči so brez hrane in oblike ter prosijo po občinah pomoci. Mostarski župan je odredil, naj se drva, s katerimi razpolaga občina, porazdeli siromakom. Tem je nakazal tudi podporo v denarju.

— Skok iz tretjega nadstropja. Včerat so bili nimočni na Klavniški cesti v Zagrebu priča pretresljivega prizora. Z okna tretjega nadstropja škofove palace se je vrgla na dvorišče Josipina Schmidta. Vsi so priheli nesrečnici na pomoč ter poklicani resilni voz. V bolniči so ustoviteli, da ima Schmidtova zlomljene kosti in težke notranje poškodbe. Njeno stanje je težko. Schmidtova je stanovana pri svojem sorodniku. Bohala je na srcu in te knela težko živčno bolezen. Pred mesecu ji je umrl moč in pozneje je večkrat izjavila, da se je navočala življenja.

— Praznovni sejaki skoro zakrivili ustrezo. V Šibeniku je zadnje dni zopet začela razsajati epidemija skratinice. Razširila se je tudi na okolico. Zdravstvene oblasti so ukreplevale vse potrebno, da se prepreči širenje nevarne bolezni. Tu je treba omeniti nenavadni dogodek, ki se je pripetil mestnemu zdravniku dr. Trnaju in stražniku, ki ga je spremjal, ko sta se odpravila v okoliško vas Dubravo, da bi nudili obolenim prvo pomoč. Blizu Dubrave so potniki naleteli na bodečo žico. K sreči je šofer oviro pravocasno opazil in ustavil avto ter prepričal težko nesrečo. Uvedena je bila takoj preiskava, ki pa ni knela uspeha. Bodeč žico so načrpal preko poti praznovnemu sejaku, ki so hoteli prepričati, da bi prisel zdravniku v vas, kjer zapalovalo samo konjedkeri.

— Večji požar v Skoplju. V torek je nastal veliki požar v skopljanskem kinu »Vardar«. Požar je kino popolnoma uničil. Kako je požar nastal, dosedjal še ni ugotovljeno, zdi se pa, da ni bil podstavljen. Kino je bil last zagrebške kinematografske družbe »Avala«. Govori se, da je bil kino in poslopje, v katerem se je nahajal, zavarovan za 400 tisoč dinarjev pri neki domači tvrdki in za več vsto pri inozemski zavarovalnici. Požar je zapasil neka prodajalka slik ter je alarmirala sosedje. Iz kina so rešili klavir, kinematografski aparat, preproge, ki so krasile stene, in tudi dobrošen del filmov. Gasilci so po napornem delu lokizirali požar ter obvarovali pred njim skladnico, ki so v sosednji zgradbi. Skoplje je imelo tri kinematografe. Sedaj ima le še dva, kino »Balcan« in Apolo.

— Kandidiranje za najlepšo ženo Jugoslavije. Beograjsko »Vreme« je razpisalo natječaj za najlepšo ženo Jugoslavije. Poseben žiri ocenjuje poslane fotografije nadih lepotic, ki namenjajo kandidirati za časten nosilec najlepše žene Jugoslavije, ki bo tekmovala v lepoti tudi na vseh mednarodnih tekmah v Parizu itd. Razen najlepše žene Jugoslavije bosta izvoljeni še dve njeni namenstnici. Med lepoticami, ki jih je dozdaj žiri izbral za tekmonanje, je tudi mariborska lepotica Andočka Erberjeva, »Mis Jugoslavija« bo izvoljena 22. t. m. v Beogradu.

— Sotisko gledališče v Radovljici ponovi v nedelji, dne 20. t. m. točno ob polnem popoldne knečko komedijo »Svetopis«. Pričetek 8.30. — 48-n

— Odebeljeli ljudje lahko dosežejo zvestno porabo prirode grendice »Franz Josef« vliko postavo. Mnogi profesorji poročajo tudi grendico »Franz Josef« kot izborni sredstvo proti zahtvi srca. Dobri se v vseh lekarnah, drogerijah in špererijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

— Nagle vremenske izpremembne. Zadnje tri dni je vreme zelo izpremembivo. V ponedeljek je bil lepo, solen dan, včeraj je pa ležala nad Ljubljano in okolico ves dan gosta meglja. Ponoc je bila zjasnula, nato pa je začel maletačni sneg. Davi je bilo precej hladno. Asfaltirane ceste so bile zjutraj zelo nevarne za živino. Na Mikloševi cesti sta se zjutraj pripelila dva služnika, da so padli konji. Danes je barometrični rapidno poskočil in je mraz zopet prisilen. Včeraj je barometer padel na 751, a danes zjutraj se je že dvignil na 757. Temperatura je znašala zjutraj 9-10° C. Podnebje je dozalo, da je ozadje te velike poneverbe ljubljani roman, ki je začel na neki domači zabavi ter bo končal najbrž pred sodniki.

— Občini zbor Zveze gostilničarskih zadrug. XX. redni občini zbor Zveze gostilničarskih zadrug v Ljubljani bo 21. t. m. ob 10. dopoldne v prostorju g. Kavčiča, Karlovške ceste. Prizorštvo 4. 2. Za vsakega 20 članov zadruge se sme udeležiti občinskega zabora po 1 delegat.

— Občini zbor Zveze gostilničarskih zadrug. XX. redni občini zbor Zveze gostilničarskih zadrug v Ljubljani bo 21. t. m. ob 10. dopoldne v prostorju g. Kavčiča, Karlovške ceste. Prizorštvo 4. 2. Za vsakega 20 članov zadruge se sme udeležiti občinskega zabora po 1 delegat.

— Mesto cvetja pokojni gospa Zolija Bolha je daroval Emil Augustin Din 100, Raimund Petschning mesto vence pokojni Ivan Plehanu Din 50 Podpornemu društvu slepih. 47-n

— Film »Svetovna vojna II. del«. Oparjanje že danes cenjeno občinstvo na II. del in konec velikega v zamislih zgodovinskega filma o svetovni vojni. Že v prvem delu je bila občinstvu dana možnost zastopavati vojne dogodke na nafraličneških bojiščih v prvih volnih letih. V II. delu je film še mnogo zanimivejši, ker je posneli občinstvo način, da se počasi spoznal lepo in zapeljivo devojko Erno Werner, ki ga je na prvi pogled očarala. Ko je bila v hotelu v Zagrebu, katera je bila v hotelu v nekem zagrebškem baru, je pa hradil v Koširjevem bratu sum, da z Alfredom ni vse v redu. Bratov je spremembo je takoj opazil tudi Alfred ter spoznal, da je čas da jo odkrije.

— Mesto cvetja pokojni gospa Zolija Bolha je daroval Emil Augustin Din 100, Raimund Petschning mesto vence pokojni Ivan Plehanu Din 50 Podpornemu društvu slepih. 47-n

— Koncert violiniste Mihajlovićev preložen. Občinstvo obveščamo, da se je moral koncert violiniste Marije Mihajlovićeve odložiti na poznejši čas. Prosimo po občinstvu, da vzame to na znanje.

— Nezgoda na hodnikih. Zavarovalni uradnik Rudolf M. je ponoc, ko je zapadel snog, šel po Vidovdanski cesti proti domu. Pred neko hišo mu je na gladkem hodniku spodrsnilo ter je pri padcu dobil lažje poškodbe na rokah in hrbitu. Neka trgovska vajenka si je zlomila levo roko v zapestju pri padcu na Mikloševi cesti. Danes so bili hodniki slabli ali pa sploh niso bili posuti. Za nezgode civilno odgovorni gospodarji bi morali pač poskrbeti, da bi bili hodniki vedno dobro posuti.

— Koncert violinista Mihajlovićev preložen. Občinstvo obveščamo, da se je moral koncert violiniste Marije Mihajlovićeve odložiti na poznejši čas. Prosimo po občinstvu, da vzame to na znanje.

— Nezgoda na hodnikih. Zavarovalni uradnik Rudolf M. je ponoc, ko je zapadel snog, šel po Vidovdanski cesti proti domu. Pred neko hišo mu je na gladkem hodniku spodrsnilo ter je pri padcu dobil lažje poškodbe na rokah in hrbitu. Neka trgovska vajenka si je zlomila levo roko v zapestju pri padcu na Mikloševi cesti. Danes so bili hodniki slabli ali pa sploh niso bili posuti. Za nezgode civilno odgovorni gospodarji bi morali pač poskrbeti, da bi bili hodniki vedno dobro posuti.

— Sestra občine zadržljive. Še nizko je tudi v hotelu v Zagrebu proti Italiji s ponoverjenim denarjem, je njen beg povzročil v Velikem Bečkereku pravcatevno. Senzacijo ni povzročila toliko Alfredova poneverba, kolikor beg Erne, ki je iz ugledne družine v Bečkereku, s človekom, o katerem je vedela, da ga kmanu imela v svojih rokah.

— Dogovorila sta se, da pobegneti pri prvi priložnosti. Priložnost se je nudila, ko je Košir dobil od tvrdke 95 tisoč Din, ki naj bi ih odpostal centrali v inozemstvu. Lepa Erna je vedela na kakšen na

Edgar Wallace:

Kdo je morilec?

Roman.

Zid je bil res visok. Edina vrata so bila tako močna, da še misliti ni bilo, da bi jih mogla razbiti. Preostajalo na mriji ni drugoga, nego preplezati zid. Zlezel sem Bobu na rame in skušal s prsti doseči vrh zida. In res se mi je posrečilo. Bob me je prijet za noge in me potisnil na zid. Končno sem sedel na zidu. Za preplezanie sva si izbrala zid, ki je bil nasproti stene, v kateri so bila vrata. Opazil sem, da je k njemu obrnjen zadnji del hiše. Nikogar nisem videl, samo dim se je valil iz dimnika. Hotel sem potegniti k sebi Boba, pa ga nisem mogel doseči. Zato sem mu svetoval, naj gre na nasprotno stran, češ da poskusim odpreti vrata znotraj.

Piazil sem se po zidu in na kraju, kjer je bil pod menoj grček, sem skočil na tla. Bilo je jasno, da me ni nihče opazil. Previdno sem se pripazil mimo hiše do vrat. K srči je bil ključ v ključavnici. Odklenil sem vrata in spustil Boba na vrt. Odšla sva naravnost k vežnim vratom. Bob je prvotno predlagal, da bi pozvonila in izjavila, da prinaša uradni dopis. Toda zvonica ni bilo in spoznala sva, da tudi trakti ne kaže, če sva že preplezala zid. Bila sva presenečena, ko sva našla vežna vrata samo priprta. Vstopila sva v temno predsobo. V sobi na desni strani sva začula rožanje krožnikov. Odprl sem vrata in vstopil.

Za mizo je sedel mož in kadič cigar. Ko sva se pojavila na pragu, jo je odložil in vstal. Čim sem ga zagledal, sem takoj vedel, da je ptiček, ki sva ga iskala.

— Deveroux, aretirani ste radi povneve in tativne, — sem zaklical.

Konaj sem izgovoril te besede, je počil strel. Deveroux je omahnil na stol in kri mu je brizgalni iz globoke rane na glavi. Se predno sem skočil k njemu, da bi ga prestregel, se je zgrndil mrtev na tla. Po tem sva opazila, da je miza pokrita z bankovci. Bili so sami tisočaki. Pri mizi je stal odprt kovček.

Bob je zaklel, ko je priskočil, da bi izbil Deverouxu revolver iz rok. Opazil ga je bil namreč prej nego jaz. Zaklel je še srditeje, videc, da je že prepozna. Malokdo verjame policistu, da je imel zločinec, ki ga je hotel aretirati, dovolj časa, da se je vprito policijska ustrelj.

— Dobro je nama zagodel, — je godnjal Bob. — Siromak.

Obrnil je telo, toda Deveroux je bil že mrtev. Po tem se je Bob ozri na svežje bankovcev, vzel je enega, katerega se je držala kri in obrisal ga je ob Deverouxov suknjič.

Dolgo je zrl na bankovce, potem se je pa ozri name in najini pogledi so se srečali.

— John, — je dejal, — tu je približno milijon frankov.

Vedel sem, kaj misli s tem.

— Nihče ne ve, da sva bila v Močvirje na Blatu in nihče ne pride sem. Nihče celo ne ve, da je Deveroux tu stanoval. Saj bi bil lahko kam pobegnil. Jaz pa pravim, da sem nihče ne pride.

Molčal sem. Razumel sem zapeljivo možnost, a vendar sem hotel obvestiti oblasti o tragediji in vrnil denar. Sedla sva k okrvavljeni mizi in dolgo sva se posvetovala. Po tem sva preiskala vso hišo. Deveroux je imel zelo malo obleke, njegov kovček je bil do polovice prazen. Spal je v prem nadstropju in kuhal si je sam. Takrat je bil zid Še nov in mislim, da me je privel na usodno misel pogled na dve vreči apna, ki so ga bili postavlji v hiši zidari. Oba sva dobro vedela, da je ta korak zelo nevaren, toda miza je bila pokrita s tisočaki, a denar zapelje še tako poštenega človeka. Sklenila sva zakopati Deverouxa in molčati o njegovem samomoru. Najprej sva mislila na vrt, potem sva se pa spomnila, da bi uagnil kdo truplo slučajno odkopati. Začela sva razmišljati, kam bi ga skrila, da bi ga nihče ne našel.

Bob je predlagal, naj bi ga zakopala v kleti. Ogledala sva si stene in Bob je ugotovil, da je ena votla. Za njo sva našla nekak hodnik, ki je bil zazidan. Prepričala sva se, da je bila samo votlina, ki je zidari niso zamazali z glino.

Prekopala sva torej steno in našla priklenut prostor za Deverouxo truplo. Neprijetno in strašno je bilo vleči truplo v klet in stlačiti ga v votlino, toda končno sva tudi to srečno opravila. Zasula sva truplo z apnom in poliza z vodo. Do večera sva zazidala steno.

Bob je bil mnogo spretnejši od mene, moje roke so bile zvečer opraskane in krvave, toda delo je bilo končano. Deveroux, zasut v živem apnu, izgine in treba je odstraniti samo še njegove reči. Vso noč sva v kuhinji kurila. Njegovo obleko in razne drobnarje sva sežgala v jedilnici. Bob je zahteval, naj vržava v peč tudi nekaj bankovcev, ki se jih je držala kri. Srce se mi je krčilo, ko sem sežgal okrog 500 funtov, toda Bob je to zahteval in mislim, da je imel prav. Po tem sva polskala klučev in ugotovila, da so v treh srežnih. Bili so trije kluči od glavnih in trije od vežnih vrat.

Denar sva zložila v ročni kovček in drugo jutro sva zapustila hišo smrti. Bob je vstal zelo zgodaj in odšel po Newton-abbotski cesti. V bližini vase je najel voz in se po ovinkih vrnil. Kasel sem ga za vrati.

Zazvijgal je v znak, da je zrak čist, stopil sem pred hišo, zaklenil za seboj vrata in odpeljal sva se v Newton-Abbot, kjer sem na kolodvoru izstopil.

Odpeljal sem se sam, Bob se je pa vrnjal pozno zvečer v Ashburton in zutraj se je odpeljal v Cardiff, kjer

sem ga pričakoval. Na policijska sva ure dila vse tako, da se je zdebelo, da sva bila v Ashburtonu in da sva imela opraviti na Waleški obali. V nedeljo sva se vrnila in izjavila, da se nama ni posrečilo zaračunati Deverouxa. Potem sva cakala, da so pozabili nani. Bob si je izmislil pravljico o Južni Ameriki in razbobjal je, da je nama Deveroux ušel izpred nosa. Ostala sva v službi še leto dni, potem sva pa izstopila pod pretvezo, da se hočeva lotiti borznih poslov. Morala sva si izmisli, kak vzrok najine nadnade obohatitve in da odvrneva sum, so moralni ljudje mislili, da se je najino imetje polegoma množilo.

— Tu konča rokopis, — je dejal Sokrates Smith in snef očala. — Niti z besedlico ni tu omenjeno, da je imel

Boba na sumu in da se ga je Bob bal. In vendar je jasno, da sta živel oba dolga leta v strahu, da bi utegnila druga druga izdati.

Molly je globoko vzduhnila. — Zdaj vsaj vem, kaj mi je storiti. Dedčina po Johnu Mandieu mi je delala preglavice. Zdaj se je seveda pod nobenim pogojem ne dotaknem.

— Vaš klep razumem in odobram, — je dejal Sokrates Smith. — Bobovo in Mandiejevo imetje bo vrnjeni Lyonski banki. Sicer je pa Lex dobil že dovolj.

— Prav tako, kakor Lexingtontonast, — je pripomnil Jetheroe smje. Lexington in Molly sta se spogledala.

— Kaj je nama denar? — je dejal ponosno in ona je pritrila.

Konec.

Revolucija zaradi ravnatelja plinarne

Vladar Monaca je moral začasno zapustiti svojo prestolico, ker so se podložniki uprli. — Dežela, kjer ljudem ni treba plačevati davkov.

Ne samo kralju Amanulahu so postala tla v domovini prevroča, tako da je moral v aeroplantu s svojo ženo popihati. Je še drug vladar, ki mu delajo podložniki hude preglavice. Tudi kralj Monaca je moral svojo državo in novo prestolico, na rdeči skali začasno zapustiti. Prevrednost nikoli ne skoduje, na katero je Monaco prav tako ponosno, kakor na svojo igralnicu, kateri se ima zahvaliti, da sploh obstaja. Prebivalci Monaca so edini ljudje na svetu, ki v igralnici vedno dobivajo. Igralnica namreč plačuje vse, od civilne litoste – katero knezi ne potrebujejo, ker so sami bogati – do plače zadnjega vojaka. Monaco ima namreč tudi armado, ki je seveda v primeri z drugimi armadami prava igrača. Kljub temu pa imajo tudi v Monaku davke, samo da jih nihče ne plačuje, ne da bi se mu bilo treba batiti eksekucije. Igralnica namreč plača pod roko davke za vse.

Clovelo bi mislil, da je to najsrečnejša dežela na svetu. V resnic pa ni tako. Prebivalstvo, kateremu je dal sedanji knez celo ustavo, se punta. Tudi Monaco preživlja gospodarsko krizo, samo da je nekoliko drugačna, nego naša. Prebivalstvo namreč vedno bolj čuti konkurenco sosednih igralnic, zlasti nove v St. Remo. Parlament je predlagal primerne ukrepe, da se gospodarska kriza ublaži, pa je naletel na odpornik kneza. Nedavno je postal v Monaco svojega zeta, kneza Petra Polignaca, ki so ga pa zelo hladno sprejeli. Knezov zet se pa ni dal ustrasišči, marveč se je začel pogajati z vsemi bivšimi in sedanjimi ministri, s poslanci in občinskim očetom, skratka z vsem prebivalstvom Monaca. Prišlo je pa do javnega zborovanja občinstva.

Plinarna v Monaku mu je padla na ravnost v naročje. Nove službe je bil zelo vesel, kajti mislita, da po pojde vse gladko do rok, da bo lahko pošteno živel. Toda prebivalci Monaca njegovih dobrih namenov niso prav razumeli. Odločno so protestirali, da bi postala njihova plinarna nekak poboljševalnica in začeli so tako rogoviliti, da je moral knez Karel ekspedirati Doinneaua čez mejo, ki v Monaku ni posebno doaleč. Toda pogodbu je pogodba. Doinneau je bil sicer pripravljen oprostiti knezu dvomljivo gostoljubnost, toda samo pod pogojem, da mu plača 500.000 frankov. To je bilo za takratni Monte Carlo preveč, ker še ni imel slovitve igralnice. Doinneau je postal, toda ljudstvo se ni pomirilo. Vseh 1500 domačinov se je uprl. Toliko znaša namreč število prebivalcev, ki veljajo v Monaku za domačine. Poleg njih je v Monaku 15.000 turistov, večinoma hotelskih uslužbenec, verižnikov in privatnih detektivov, ki

skrbe za varnost raznih finančnih magnatov v igralnici in bližnjih okolic.

Prednik kneza Ludvika, knez Albert, se ni mnogo pečal s politiko. Njegov konjiček je bilo morsko dno. Mož pa ni bil zgolj diletant, marveč skoraj avtoritetna na polju morske favne. Prestolici Monaca je poklonil krasno zbirko, na katero je Monaco prav tako ponosno, kakor na svojo igralnico, kateri se ima zahvaliti, da sploh obstaja. Prebivalci Monaca so edini ljudje na svetu, ki v igralnici vedno dobivajo. Igralnica namreč plačuje vse, od civilne litoste – katero knezi ne potrebujejo, ker so sami bogati – do plače zadnjega vojaka. Monaco ima namreč tudi armado, ki je seveda v primeri z drugimi armadami prava igrača. Kljub temu pa imajo tudi v Monaku davke, samo da jih nihče ne plačuje, ne da bi se mu bilo treba batiti eksekucije. Igralnica namreč plača pod roko davke za vse.

Clovelo bi mislil, da je to najsrečnejša dežela na svetu. V resnic pa ni tako. Prebivalstvo, kateremu je dal sedanji knez celo ustavo, se punta. Tudi Monaco preživlja gospodarsko krizo, samo da je nekoliko drugačna, nego naša. Prebivalstvo namreč vedno bolj čuti konkurenco sosednih igralnic, zlasti nove v St. Remo. Parlament je predlagal primerne ukrepe, da se gospodarska kriza ublaži, pa je naletel na odpornik kneza. Nedavno je postal v Monaco svojega zeta, kneza Petra Polignaca, ki so ga pa zelo hladno sprejeli. Knezov zet se pa ni dal ustrasišči, marveč se je začel pogajati z vsemi bivšimi in sedanjimi ministri, s poslanci in občinskim očetom, skratka z vsem prebivalstvom Monaca. Prišlo je pa do javnega zborovanja občinstva.

Jamski les kupim na progi Slovenskega Cesta – Maribor. Obvezno ponudite Dragotin Korošec, Šmartno ob Peči.

Matija Trlep, LJUBLJANA 7. Sv. Jurija cesta priporoča svoje podjetje: kovanje kovin, voz in kolarstvo.

Dvostanovansko hišo novo, z malim vrtom, 15 minut od glavnega početja v Ljubljani, prodam. Ponudbe pod "Ugodni nakup" ne upravljajo tega lista.

Stanovanje sob in kuhinje, išče mirna družina (4 odrasle osebe) v mestu ali v bližini. Vselitev s t. krovjem. Ponudbe na upravljajo tega lista pod "Snažna stranka".

Slike za legitimacije

izdeluje naftnare fotograf Hugo Hibber, Ljubljana, Sv. Petra c. 25.

89/1

Ribje olje

sveže, naftnare, norveško, iz lovanke dr. G. Piccoli-Ja v Ljubljani, se priporoča bledim, slabotnim osebam.

257

Pekarijo

na prometnem kralju vzamem v sezoni proti dobrini najemnici. Ponudbe na upravljajo tega lista pod "Pekarija".

119

Postranski zaslugek

odliva vsakomur. Pisite s prilogom znamke za 1 din na naslov: Josip Otrin, Rovte pri Logatcu.

116

Uradnica

zgodna in vestna, popolnoma veča tudi nemškega jezika in književnosti ter strojevja in korespondence, se sprejme. Prednost imajo one s špecjalno prakso. Ponudbe brez spravedljivosti in s kratkim opisom dosedanjega službovanja na "poštni predal" 200 Ljubljana.

118

Politični memoari

spadaio med naipriličnejše člivo v vseti literaturah. Sem spada dr. Vošnjakova kniga.

U borbi za ujedinjeni narodni državu

ki je izšla za božič in je slino interesantna in z ozirom na dravkar se vršete sprememb veleaktualna.

Jako elegantno opremljena kniga obsegajo 410 strani in velja brošurna Din 120.—, v obzadu vezana na Din 140.—. Naroča se v

KNJIGARNI TISKOVNE ZADRUGE V LJUBLJANI

Prešernova ulica 54.

Spominjajte se Tabora!

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D.D.

LJUBLJANA

prodaja po najugodnejših cenah in samo na debelo:

PREMOG

domači in mozemski za domače kuriavo in industrijske svrhe

kuriavo in industrijske svrhe

vseh vrst.

9 L

KOVAŠKI PREMOG

livarniški, plavžarski in plinski

9 L

KOKS BRIKETE

Prometni zavod za premog d.d.

v Ljubljani, Miklošičeva cesta štev. 15/1.

+ + +